

A Romania, la repressió es va fer especialment cruent contra els catòlics de ritus orientals, als quals s'obligà a integrar-se en l'Església ortodoxa o a afrontar la deportació i fins i tot la mort.

Norbert Miracle

Als inicis del mes de juliol trobem la celebració d'un dels apòstols que té un cert protagonisme en el relat de Joan, l'apòstol Tomàs.

Antoni Pérez de Mendiguren

Tenint com a pal de paller de la seva identitat el mateix Crist, el capellà s'ha de sentir plenament membre del poble de Déu. Aquesta identitat i aquesta missió ha d'omplir al futur capellà d'alegria.

Pere Oliva

EL BON PASTOR

revista per a preveres i diaques

Jo soc el bon pastor: conec les meves ovelles, i elles em coneixen a mi, tal com el Pare em coneix, i jo conec el Pare. I dono la vida per les ovelles.

Número 179
JULIOL 2025

Any XVI

Pòrtic.....	3
ARMAND PUIG I TÀRRECH	
Els bisbes poden intervindre en el clendari electoral?.....	5
JOSEP MIQUEL BAUSSET	
La repressió comunista contra l'Església a Romania.....	8
NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA	
Tomàs: el camí del dubte a la fe.....	10
ANTONI PÉREZ DE MENDIGUREN	
El beat dels pobres que remourà la teva vida.....	13
ÀLEX SERRA	
Els capellans segon Lleó XIV.....	14
PERE OLIVA MARCH	
Santedat jove en temps difícils.....	16
CARLES RODRÍGUEZ RAVENTÓS	
Per una vida bona.....	18
JORDI CASTELLET I SALA	
Des de la gruta de Lourdes fins al vostre cor.....	20
+SERGI GORDO	
<i>La espada y la cruz</i>	21
JORDI FIGUERAS JOVÉ	

Equip de redacció Agustí Borrell, Norbert Miracle, Xavier Morlans, Daniel Palau, Armand Puig. Editor: Norbert Miracle. Sota el patrocini de la *Càtedra de Teologia Pastoral*
Josep Pont i Gol

Disseny original Animaset

Dipòsit Legal T- 1085 - 2014 revistaelbonpastor@gmail.com www.elbonpastor.cat

Si voleu col·laborar econòmicament en el sosteniment i difusió de la revista podeu fer els vostres donatius a

La Caixa 2100-0272-33-0101212882

Pòrtic

ARMAND PUIG I TÀRRECH
president de l'AVEPRO (Santa Seu)

En aquests gairebé dos mesos de pontificat, Lleó XIV ha dedicat una atenció especial al ministeri dels preveres i a la vocació dels seminaristes, aquells que es preparen per a ser pastors del poble de Déu. És una bona notícia veure com el nou Papa té cura dels qui han estat escollits per servir l'Evangeli i l'Església, i els dedica paraules que consoliden i enforteixen la seva opció de vida. La lectura d'aquests textos estimula la reflexió espiritual i la pràctica de la condició de pastors. A tall de comentari, reprenem algunes de les idees sobre el ministeri sacerdotal que ens ha fet avinent el Papa Lleó.

Una constant del pensament del Papa és una paraula d'exhortació a no perdre el coratge quan el camí es torna difícil. "Coratge" ve de "cor", i té el sentit actiu d'encoratjament, rebut i viscut. El coratge del prevere té un punt d'arrencada sacramental. El dia de l'ordenació per al sacerdoci queda consagrat amb lletres que no s'esborren. Tant se val si fa un, deu o cinquanta anys. El prevere viu encoratjat per la gràcia sacramental, pel do de l'Esperit vessat sobre el seu cor, i que és la font del coratge. L'Esperit no és una flamarada efímera sinó un foc que es manté i que, degudament alimentat, fa créixer una passió sempre més gran per l'amor a Déu i al proïsme, mai de manera autoreferencial o vanitosa. Hem estat ordenats preveres, és a dir, hem rebut una gràcia. No ens construïm segons les nostres qualitats sinó segons la gràcia del Senyor que actua en nosaltres. Aquesta gràcia (*kharis*) segella en nosaltres un do (*kharisma*), que porta un nom propi i inesborrable: Esperit Sant. I, com diu el Sant Pare, quan el camí va costa amunt, cal reprendre el coratge que ve de l'Esperit, abocat profusament el dia gran de la unció sacerdotal.

Un Papa augustinian com Lleó XIV cita sovint el bisbe d'Hipona. Heus-ne ací un dels textos, manllevat de les *Confessions* (8,27): «No romanguis en la teva pròpia força. Confia en Ell, no tinguis por. Et rebrà i et curarà». Agustí era un convers, ex-pagà i ex-maniqueu, que va arribar a la fe per les paraules d'Ambrós i pel testimoni de l'Església, que li va fer entendre el camí que se li obria com a cristià. Mentre Agustí va confiar en si mateix, en els seus talents intel·lectuals, en la seva capacitat per a trobar la veritat, no va aconseguir sortir dels viaranys sense fi del bosc de les seves especulacions. Quan va confiar en el Senyor i va emprendre el camí principal, allò que abans eren dificultats van esdevenir instruments al servei de la veritat de l'Evangeli. Entremig, Agustí va ser rebut i acollit en l'Església, i va ser curat de les seves ferides, gràcies a la misericòrdia divina. Va entrar en

la lògica de la confiança en Déu i posà la seva vida en les mans d'Aquell que el coneixia i el sostenia. La lògica de la confiança s'aplica a tots els moments i ocasions, i descansa en la pregària, que és l'àmbit per antonomàsia de la confiança en el Senyor. Qui prega, confia, i qui confia, prega. És a l'interior de la pregària, confiada i confiant, que arriben el discerniment de la pròpia situació i el creixement en l'Esperit. Aquí hi va inclòs el carisma del celibat, que és un do que fa del prevere l'home de la gratuïtat.

Jesús, igualment, va viure la lògica del do. Des que l'Esperit davallà damunt d'ell en el Jordà i el seu baptisme es convertí en una manifestació de la Trinitat, tota la seva vida va ser un itinerari d'amor oblatiu, que va culminar en una mort oferta per tothom, per la humanitat sencera. El Papa Lleó mostra una forta matriu cristològica com a base espiritual i com a fonament teològic, viscuda, com a missioner, al servei de l'Evangeli comunicat i participat. La seva invitació a fixar la mirada en Jesús recorda el text d'Hebreus: «Tinguem la mirada fixa en Jesús, el capdavanter de la fe i el qui la porta a la plenitud» (12,2). L'amistat amb Jesús, germà dels seus deixebles (cf. Mateu 28,10), constitueix l'eix de la vida espiritual del prevere, i de tot cristià. En aquest punt serveix la reacció de Simó Pere quan molts abandonen Jesús i es fan enrere davant les seves paraules exigents: «Senyor, a qui aniríem? Tu tens paraules de vida eterna» (Joan 6,68). Igualment, el prevere sap que tan sols en l'amistat amb el Bon Pastor trobarà la pau i el guiatge que busca (vegeu l'encíclica del Papa Francesc *Dilexit nos* 211). Cal no abaixar la mirada sinó fixar l'esguard en aquell que té paraules que atrauen la persona, perquè de fet són paraules que duren per sempre.

El Papa Lleó va ser formador de novicis i va guiar moltes persones, també com a general del seu orde, al terreny de la pràctica de la vida espiritual. Per això un terme que prefereix és el de "conrear". Per a ell, la Paraula de Déu i els sagraments són una nova limfa perquè el cor bategui amb força i perquè hi hagi un compromís pastoral sostingut i desplegat en els sagraments. L'escolta de l'Evangeli i l'acció sacramental, sobretot de l'eucaristia, quan són conreats amb diligència, afaïçonen la vida del prevere. Aquest no viu si no va a raure a les fonts de la vida, no va ben alimentat si no recorre a les fonts del menjar més excel·lent, les taules de la Paraula i de l'eucaristia, que es fusionen en una de sola cada vegada que se celebren els sants misteris.

D'altra banda, cal conrear la comunió, l'amistat amb els qui són germans en el *sacerdotium* (bisbe i preveres), els qui ho són perquè han estat batejats amb l'aigua i l'Esperit, i els qui pertanyen a la gran família humana, sobre la qual hi ha un Pare comú que aplega tots els seus fills. El prevere ha de ser l'home de la comunió i de la pau entre tots. Permeteu-me que citi un fragment de l'homilia del Papa Lleó, pronunciada en la Missa dels sants apòstols Pere i Pau (29 de juny de 2025): «La comunió, impulsada per la inspiració de l'Esperit, uneix les diferències i estén ponts d'unitat gràcies a la rica varietat de carismes, dons i ministeris... és una unitat en la diversitat». I més endavant afirma: «Tota l'Església necessita fraternitat, que ha de fer-se present en totes les nostres

relacions, sigui entre laics i preveres, sigui entre preveres i bisbes, sigui entre bisbes i el Papa».

Finalment, el Papa Lleó subratlla el conreu de la sinodalitat. Havent assistit als dos darrers sínodes sobre aquest tema, Lleó expressa la importància de la intuïció de la sinodalitat com una manera de pensar, de sentir, de decidir i d'actuar. L'Església es construeix com una Església sinodal, i fa un camí conjunt a tots els nivells de la seva acció. La sinodalitat parteix de la fraternitat i, per tant, no s'imposa com una estructura sinó com el resultat d'un acord, d'una concòrdia. No som lluny del terme "cor". L'Església serà el ramat del Bon Pastor si a dintre seu les forces centrípetes s'imposen a les centrífugues, i domina l'amor per damunt de la divisió. Els preveres som servidors de la unitat de l'Església, que és la unitat volguda per Jesús. El Papa Lleó ens estimula a fer-la viva i fecunda. Seguim el seu mestratge i la seva visió.

Els bisbes poden intervindre en el calendari electoral?

JOSEP MIQUEL BAUSSET

monjo del monestir de Montserrat

Evidentment que poden fer-ho, com ho hem vist recentment. Una altra cosa és que ho hagen de fer. O si és prudent fer-ho.

Les declaracions de dos bisbes (inoportunes per a mi), de voler forçar el calendari electoral, ha mostrat la connivència amb les dretes de l'arquebisbe de Valladolid, Luis Argüello i de l'auxiliar de Toledo, César García, president i secretari de la Conferència Episcopal Espanyola respectivament. Uns dies després, també l'arquebisbe d'Oviedo, Jesús Sanz, s'ha unit a aquesta "creuada", demanat l'avançament de les eleccions.

Aquests dos bisbes i el d'Oviedo, intervenint d'una manera directa en el calendari electoral i demanant (com el PP i VOX) eleccions anticipades, s'han posicionat (una vegada més al llarg de la història), amb les postures defensades per les dretes espanyoles.

Som molts els qui enyorem la discreció i el respecte pel poder polític de bisbes (ja traspassats), com Vicent Enrique i Tarancon, Alberto Iniesta, Ramon Echarren, Javier

Osés, Ramon Torrella, Francesc Pardo, Jaume Camprodon, Narcís Jubany, Josep Pont i Gol, Nicolás Castellanos, Ramon Masnou o d'ara, encara que emèrits, com Joan Enric Vives, Agustí Cortés, Joan Piris, Victorio Oliver, Josep Vilaplana o Ramon Buxarraís. Tots aquests han estat o són bisbes que, fidels a l'Evangeli, van denunciar la corrupció i la injustícia, però que mai no van intervindre ni interferir en els processos electorals, que cal no oblidar-ho, depenen del president del govern.

Crec que els tres bisbes que han demanat un avançament electoral, haurien de repassar (o descobrir, perquè segurament no l'han llegida o no la recorden), l'homilia del cardenal Tarancon en la missa d'entronització del rei Joan Carles, el 27 de novembre de 1975: "La fe cristiana no és una ideologia política, ni pot ser identificada amb cap d'elles, degut a que cap sistema social o polític, no pot esgotar tota la força de l'Evangeli". Per això Tarancon deia: "No pertany a la missió de l'Església, presentar solucions concretes de govern". Tarancon deia que l'Església "no imposa un determinat model de societat, ni patrocina cap forma ni ideologia política" i per això, "l'Església mai no determinarà quines autoritats han de governar-nos".

El que més ens sorprèn a molts cristians, és que en els anys dels governs del PP (tant a l'estat com al País Valencià), amb dirigents d'aquest partit (enfonsats en la corrupció) i alguns d'ells empresonats, com Luis Bárcenas, Rodrigo Rato, Jaume Matas o Rafael Blasco (la llista al País Valencià seria inacabable), mai, però mai, els bisbes espanyols o valencians no van demanar eleccions anticipades. Ni el cardenal Cañizares, ni els seus antecessors, Carlos Osoro i Agustín García Gasco, ni els darrers bisbes de Sogorb-Castelló i d'Oriola-Alacant. Al contrari, eren alguns bisbes (que tots recordem), que encapçalaven manifestacions per atacar, en sintonia amb el PP, els acords i les polítiques de l'esquerra. Manifestacions dels bisbes que anaven de bracet, defensant les polítiques del senyor Aznar, abans, i ara, la dels senyors Feijóo i Abascal.

Afortunadament no tots els bisbes pensen el mateix que Luis Argüello i César Garcia. Amb valentia, l'arquebisbe de Tarragona, Joan Planellas, ha manifestat que "no és convenient que l'Església", o millor, la jerarquia, "intervinga tan directament en qüestions de calendari electoral" (Catalunya Religió, 22 de juny de 2025).

Amb molt bon criteri i sentit comú, l'arquebisbe Planellas ha dit que "Argüello no podia fer aquestes declaracions, almenys en nom dels bisbes, sense haver tractat aquest tema prèviament a la Comissió Permanent de l'episcopat", que precisament es va reunir uns dies abans d'aquestes declaracions dels dos bisbes.

L'arquebisbe Planellas (cap bisbe valencià no el recolzarà?), ha dit també que "Argüello només podia pronunciar-se com a arquebisbe de Valladolid, però de cap de les maneres, les seues declaracions representen" (afortunadament!), "al conjunt dels bisbes de la Conferència Episcopal Espanyola".

Si en el nacionalcatolicisme, els bisbes (alguns d'ells fins i tot procuradors en "Cortes" o membres del "Consejo del Reino"), mostraven la connivència i la sintonia de la jerarquia

de l'Església amb el franquisme, tots desitjàvem que després de l'homilia de Tarancon, el 27 de novembre de 1975, els bisbes es mantindrien en un saludable respecte, en relació a l'executiu i al legislatiu. Però ja sabem que no ha estat així, amb bisbes clarament partidistes, que més que pastors de l'Església, semblen, per la seua afinitat, militants del PP i de VOX. Cal recordar que l'arquebisbe Marcelino Olaechea, de València (tot i que això era en plena dictadura), defensava la presència dels bisbes en les "Cortes" i en el "Consejo del Reino".

Afortunadament, l'arquebisbe Planellas ha dit el que molts cristians pensem: "Cal lluitar contra la corrupció i investigar el que convinga, a l'Església, en la política, en les empreses. Però l'Església" (els bisbes), "no ha d'entrar en política partidista, en la línia de la constitució pastoral "Gaudium et spes", del Vaticà II".

Som molts els cristians que no entenem aquesta afinitat d'alguns bisbes amb la dreta. I encara ho entenem menys, quan la política migratòria del PP i de VOX criminalitza els immigrants, tractant-los de delinqüents. Per altra part, a molts cristians ens sorprèn que l'arquebisbe Luís Argüello, president de la CEE, participara en la presentació d'un llibre al costat del senyor Santiago Abascal, quan el seu partit té una política migratòria en clara contradicció amb els valors de l'Evangelí.

Al costat d'aquestes declaracions dels tres bisbes (per ara), demanant un avançament electoral, els bisbes valencians mai no han demanat eleccions avançades, després que 228 persones (i alguns desapareguts), hagen morts ofegats per la Dana.

Cal que l'Església denuncie la mentida i la corrupció. Sí. I cal que l'Església demane una regeneració democràtica. Però també cal que els bisbes no es comporten com a militants de la dreta.

La repressió comunista contra l'Església a Romania

NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA

*prevere de l'arquebisbat de Tarragona
rector de la parròquia del Vendrell*

Durant el segle XX, l'Europa de l'Est va viure una dura repressió religiosa sota els règims comunistes. A Romania, aquesta persecució es va dirigir especialment contra l'Església greco-catòlica, fidel a la Santa Seu. Figures com el bisbe Iuliu Hossu van resistir amb una fe inalterable fins a la mort.

La repressió religiosa sota el comunisme

Els règims comunistes de l'Europa oriental, instal·lats sota la influència soviètica després de la Segona Guerra Mundial, van aplicar polítiques de control religiós inspirades en els mètodes de l'URSS. Un dels seus objectius principals era trencar la relació de les esglésies locals amb el Vaticà, considerat un enemic ideològic. A Romania, la repressió es va fer especialment cruent contra els catòlics de ritus orientals, als quals s'obligà a integrar-se en l'Església ortodoxa o a afrontar la deportació i fins i tot la mort.

Iuliu Hossu, pastor fidel fins al final

Entre les figures que van destacar per la seva resistència hi ha el bisbe Iuliu Hossu, nascut el 1885 a Milas, en aquell moment part de l'Imperi Austrohongarès. Nomenat bisbe de Gherla l'any 1917 pel papa Benet XV, Hossu va participar activament en la proclamació de la unió de Transilvània amb Romania.

Durant la Segona Guerra Mundial, va mobilitzar el clergat i els fidels greco-catòlics per protegir la comunitat jueva de Cluj-Napoca i altres ciutats. Segons el rabí en cap d'aquella comunitat, les accions del bisbe van salvar milers de vides entre 1940 i 1944.

Amb l'arribada del comunisme, l'Església greco-catòlica fou prohibida, el seu patrimoni confiscat i repartit entre l'Estat i l'Església ortodoxa. Iuliu Hossu va ser arrestat i va passar anys de presó i arrest domiciliari, sempre sota la vigilància de la temuda *Securitate*.

Reconèixer el sacrifici

Malgrat que va tenir l'oportunitat d'abandonar Romania l'any 1969, gràcies a les gestions diplomàtiques de la Santa Seu amb el règim de Ceaușescu, Hossu va optar per quedar-se. Va morir el 1970 després d'una vida de fidelitat i sofriment. Pau VI el va nomenar cardenal *in pectore* (en secret) el 1969, i el seu nom no es va fer públic fins tres anys després de la mort del bisbe Hossu.

El papa Francesc, en el seu viatge apostòlic a Romania, va beatificar set bisbes greco-catòlics màrtirs, entre ells Hossu. «Davant la ferotge opressió del règim, ells van manifestar una fe i un amor exemplar cap al seu poble», afirmà el pontífex.

Recentment, el papa Lleó XIV va retre homenatge a Iuliu Hossu a la Capella Sixtina, reconeixent-lo com a «pastor i màrtir de la fe durant la persecució comunista a Romania». El seu testimoni continua sent un exemple viu de resistència espiritual davant la repressió ideològica.

La memòria de Iuliu Hossu i dels màrtirs greco-catòlics roman posada al servei de la veritat històrica i la reconciliació. En temps de polarització i oblit, la seva vida és un testimoni de fidelitat, valentia i compromís amb Jesucrist i la seva Església.

Tomàs: el camí del dubte a la fe

ANTONI PÉREZ DE MENDIGUREN

*prevere de l'arquebisbat de Tarragona
canonge i arxiprest de la ciutat de
Tarragona*

Als inicis del mes de juliol trobem la celebració d'un dels apòstols que té un cert protagonisme en el relat de Joan, l'apòstol Tomàs. Que l'exemple de Tomàs ens ajudi a reflexionar en la nostra pròpia vida i en el nostre camí de fe.

1. Qui és Tomàs?

Quan apareix en el relat de Joan, llegim el següent: Jn 11,16, "Tomàs, l'anomenat Bessó". *Dídymos* significa bessó, doble. Però podríem dir també que té un valor simbòlic: Tomàs porta en ell una doble personificació, el dubte i la fe. En un text com el de Joan el simbolisme sempre s'ha de tenir en compte.

2. Abans de l'aparició del Ressuscitat

- Jn 11,16: Al final de la primera part de l'Evangeli. Tomàs convida els seus companys a comprometre's fins a les últimes conseqüències en el seguiment de Jesús: "Anem-hi també nosaltres i morirem amb ell". Gairebé es pot entendre com una promesa de fidelitat incondicional a Jesús.

- Jn 14,5-6: "Tomàs li pregunta: 'Senyor, si ni tan sols sabem on vas, com podem saber quin camí hi porta?' Jesús li respon: 'Jo soc el camí, la veritat i la vida. Ningú no arriba al Pare si no és per mi'." El mateix que afirmava estar disposat a compartir el mateix camí i destí que Jesús, en realitat ara admet no saber res sobre el camí i la destinació cap a on Jesús avança.

3. El relat de l'aparició del Ressuscitat: Jn 20,24-29

a) *L'absència*

El grup sembla reunit gràcies a l'anunci de Maria Magdalena (20,17-18). Per què no hi és Tomàs? Potser el més valent de tots ara s'ha tornat encara més poruc que els deixebles que estan tancats per por dels jueus (20,19)? La resposta a aquesta pregunta no és trivial. El text no diu com s'ha d'interpretar aquesta absència. Podem dir que l'absència de Tomàs de la primera aparició pasqual ens fa percebre en qualsevol cas el seu distanciament de la causa de Jesús que l'havia fascinat.

b) *Un dels Dotze*

Aquest subratllat de Joan emfatitza que Tomàs no és un deixeble qualsevol, sinó un deixeble important, un dels que van ser objecte de l'elecció especial de Jesús. Hem d'assenyalar que aquesta nota a Joan també es relata quan es parla de Judes, el traïdor. Narrativament, "un dels Dotze" afegeix un element de pes i contrast. Ens mostra un pas enrere en el seu camí de fe.

c) *Si no li veig a les mans la marca dels claus, si no fico el dit a la ferida dels claus i no li poso la mà dins el costat, jo no creuré pas*

Podem dir que aquestes paraules de Tomàs són la conclusió d'una llarga discussió amb els altres deixebles. Les paraules de Tomàs suggereixen que les dels deixebles a ell: «Hem vist el Senyor!», són una síntesi d'un testimoni precís de la manifestació del *signa passionis* rebut del Ressuscitat. La seva resposta és l'expressió d'un dubte, d'una resistència a creure; però, i això és important, comença a fer algunes concessions.

La història de Tomàs podria ser aquesta:

- Tomàs havia de ser amb els deixebles a l'anunci de la Magdalena (20,18) o ja és conscient del *kerigma* abans de la trobada amb els altres deixebles.
- Els deixebles es reuneixen en espera temerosa del Senyor Ressuscitat, però Tomàs no s'ho creu i per aquesta raó no és amb ells. La seva absència és un indicatiu de la manca de fe de Tomàs en el *kerigma*.
- La seva posició davant l'anunci dels deixebles, expressada en forma condicional, representa un pas endavant respecte al seu distanciament anterior.

Si mirem el contingut de la seva petició, és clar que Tomàs també vol reconèixer el Ressuscitat, com van fer els altres deixebles, en la seva *signa passionis*, però amb la novetat de la referència al "tocar". Tomàs es mostra radical en la verificació sol·licitada, demanant per a si mateix una evidència encara més palpable que la que van obtenir els altres deixebles. Per creure plenament, no només vol veure sinó també posar el dit a la ferida dels claus i la mà al costat. És un contacte amb el Jesús del Gòlgota, que no només ha de ser vist sinó també experimentat sensorialment. La persona que el toca en certa manera el fa seu.

d) *Tomàs també era amb ells*

Vuit dies després, Tomàs era amb ells: El pas del dubte a la confessió de fe es prepara amb un canvi de punt de vista de Tomàs: passem del "no era amb ells" del v. 24 al "era amb ells" del v. 26. De l'absència (indicació del rebuig del *kerigma*) a la presència

(indicació d'una disponibilitat encara que sota condicions). En aquest punt, Tomàs se situa com en un estat d'espera de la trobada amb el Ressuscitat.

e) *Jesús va arribar*

Jesús apareix en una condició similar a l'anterior i torna a oferir a tothom (inclòs Tomàs) la pau promesa durant el sopar de comiat.

f) *Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posa-me-la dins el costat.
No siguis incrèdul, sigues creient*

Jesús sorprèn Tomàs amb una paraula que demostra una plena consciència de les seves condicions. Les mateixes paraules de Tomàs són dites per Jesús, però en imperatiu: 5 imperatius: porta, mira, porta, posa, sigues.

g) *Senyor meu i Déu meu*

Qui abans era absent, que havia rebutjat el testimoni dels seus germans, ara manifesta plena fe amb la seva confessió de fe:

- Tomàs confessa que Jesús és Senyor i Déu
- Tomàs manifesta el seu camí, la seva transformació, amb el doble "Meu"

El dubte de Tomàs desapareix en el seu crit, en la seva professió de fe.

h) *Feliços els qui creuran sense haver vist*

Tomàs volia veure, mentre que ell podria haver estat el primer benaurat en creure sense haver vist. Serveix de contraexemple, perquè la seva fe necessitava veure. Jesús, davant del que podria haver estat el primer cristià a convertir-se en creient pel testimoni dels apòstols, proclama "benaurats els qui no han vist i creuen".

El beat dels pobres que remourà la teva vida!

ÀLEX SERRA

*prevere del bisbat de Terrassa
vicari de la parròquia de Sant Cugat del Vallès*

Aquest setembre, Roma s'omplirà de vida amb una notícia que potser no esperaves (perquè no ho sabies): el Papa Lleó XIV canonitzarà Pier Giorgio Frassati el dia 7 de setembre a Roma. Qui és aquest noi amb nom de carrer d'Itàlia? Doncs prepara't, perquè la seva història és d'aquelles que t'atrapen i no et deixen indiferent.

Un sant amb botes de muntanya

Pier Giorgio no era cap monjo tancat en un convent ni un cristià de cara avorrida. Era universitari, alpinista, alegre, irònic i amb un cor gegant. Fill d'un pare poderós —senador d'Itàlia i director del diari *La Stampa*— i d'una mare pintora, va créixer en una casa amb poc caliu espiritual. Però això no el va frenar: va viure la fe amb passió i servei.

Estudiant d'enginyeria de mines, escollí aquesta carrera perquè volia estar a prop dels treballadors i ajudar-los i estar aprop d'ells i és per això que baixava als suburbis de Torí per ajudar els més pobres, visitar malalts i repartir l'esperança que Jesús porta a la vida de la gent.

El funeral que ho va capgirar tot

Quan va morir amb només 24 anys, els seus pares esperaven un enterrament discret. Però davant d'aquest pronòstic, tot va ser diferent, van aparèixer milers de persones al carrer, plenes de llàgrimes i gratitud. Era la gent senzilla que ell havia ajudat, en silenci. Aquell dia, el seu pare —que no entenia la fe del fill— va quedar descol•locat. Va descobrir, massa tard, la grandesa d'un fill que vivia l'Evangeli a peu de carrer. I va ser aquests moments on va començar la seva conversió.

I ara què?

Doncs ara, després de ser beatificat pel papa Joan Pau II el 1990, aquest setembre, la seva vida farà un pas més: serà sant. No per fer miracles amb capes i bastons, sinó per fer de la vida ordinària una cosa extraordinària. Un referent per a joves com tu, que volen canviar el món però no saben per on començar.

Començarem pel cor. Com Pier Giorgio.

“Verso l'alto!” – cap amunt! Així signava ell. Així ens convida a viure. I ara, sant.

Els capellans segons Lleó XIV: “No som perfectes, però cal que siguem creïbles”

PERE OLIVA MARCH

*prevere del bisbat de Vic
rector del Seminari Major Interdiocesà*

Una de les primeres homilies del papa Lleó XIV es pot llegir d'alguna manera com un veritable programa per la vida d'aquells que han sentit la crida a ser preveres. Què representa el ministeri? Quines característiques han de marcar la vida dels futurs capellans? Quines directrius han d'esdevenir essencials per l'exercici de servei a l'Església? Quines pistes ens dona aquesta homilia d'ordenació en les primícies del pontificat de Lleó XIV?

El Papa ho respon en l'homilia del dissabte 31 de maig, festa de la Visitació de la Mare de Déu, en l'ordenació d'onze nous capellans que va presidir a la basílica de Sant Pere del Vaticà. Una visió del prevere que no està per sobre del Poble de Déu del que en forma part i que aprofundeix la proposta del Papa Francesc.

Hi ha una línia relacional que marca la vida del capellà: «el poble del qual proveniu del qual continueu formant part i al qual sou enviats», aquest ser de Déu i ser per al poble, esdevé el paisatge de fons que marca el ritme d'aquesta homilia. Ser de Déu i ser del poble i pel poble. Aquest accent remarca l'encarnació necessària d'aquell jove que vol seguir ministerialment les passes del Crist que acull, perdona, consola i guareix; en definitiva, estima fins a donar la vida per tots.

Tenint com a pal de paller de la seva identitat el mateix Crist, el capellà s'ha de sentir plenament membre del poble de Déu. Aquesta identitat i aquesta missió ha d'omplir al futur capellà d'alegria. A partir de la icona que representa la Visitació de Maria a la seva cosina Elisabet ens recorda que «la joia de Déu no és sorollosa, però canvia la història i ens apropa els uns als altres». I aquesta joia és aquesta alegria íntima que ve del Ressuscitat i que ha de marcar l'existència del prevere.

A continuació el Papa Lleó va desgranant alguns elements que esdevenen constitutius de ser capellà. Els presenta vestits d'esperança: «la pregària és més forta que la mort», diu. I cal que el capellà sigui servent de Déu en un món real, disposat a viure el do rebut com

una gràcia pels altres, mai com un privilegi que l'aïllaria en sí mateix i esdevindria insensible a les necessitats dels altres.

Seguint els arguments del Papa Francesc descarta el camí de l'autoreferencialitat. És conscient que apaga el foc de l'esperit missioner. Déu ha sortit de si mateix. A continuació no s'està d'aprofundir i desenvolupar una afirmació: «L'Església és extravertida».

És per a vosaltres i per a tots. Déu s'adreça a la humanitat sortint de si mateix. I això ens ha omplert d'una dignitat i d'un poder: ser fills de Déu. I demana amb un to de gravetat: «no cerqueu cap altre poder!» Presenta també les paraules de Sant Pau als ancians de la comunitat d'Èfes: «sigueu servidors de l'Esperit Sant, no amos». Sigueu servidors! Una advertència que vincula també aquest missatge del papa Lleó amb similars exhortacions del papa Francesc.

Aquesta actitud de servei tan necessària en la vida pel futur capellà convida a no posar límits al poble de Déu, en el sentit de fer lloc als fidels i una voluntat d'acolliment a cada persona.

També en el marc de les paraules de sant Pau adreçades als preveres d'Efes una referència sobre l'Esperit Sant. No en sou amos sinó servidors (custodis), assenyalà. I insisteix: «La missió és de Jesús. Ell ha ressuscitat, per tant, és viu i ens precedeix. Cap de nosaltres està cridat a substituir-lo».

Inspirant-se en les actituds de Sant Pau a Efes, demana als qui seran ordenats capellans: transparència de vida, vida coneguda, llegida i vida creïble. Que s'hi pugui conèixer el Crist, s'hi pugui llegir l'evangeli i que esdevingui testimoni per a tots. Un testimoniatge creïble és el que ens cal, en recorda el Papa.

Certament: «no som encara perfectes, però cal que siguem creïbles». Una Església ferida, una humanitat ferida i una creació ferida necessiten servidors d'esperança. Que alliberin i no posseeixin, que siguin de Déu i que aquesta sigui la seva riquesa. Déu els ha cridat al servei d'un poble completament sacerdotal. Aquesta característica baptismal de tot cristià ha d'empènyer-nos vers aquells i aquelles que ho necessiten.

Ser de Déu i ser del poble i pel poble, tenint present el caràcter extravertit de l'Església, ser servidors d'esperança amb esperit missioner, desposseïts de tot poder tret del servei generós als altres enmig d'una Església i un món que necessita guarir les seves ferides... aquestes són les disposicions que el Papa Lleó XIV demana a aquells que volen esdevenir capellans al servei de l'Evangelí.

D'alguna manera aquesta homilia marca una línia en la manera d'entendre el ministeri per part del papa Lleó, una manera de comprendre la tasca pastoral com una veritable consagració a Déu i com veritable camí de servei a tots els homes i dones. Aquesta dimensió catòlica (o sigui universal) vol ser acollidora de tots i totes en el seguiment d'aquest camí del seguiment del Crist.

Santedat jove en temps difícils

CARLES RODRÍGUEZ RAVENTÓS

*prevere de la prelatura de l'Opus Dei
capellà de l'escola Camp Joliu*

“Vosaltres sou la llum del món. Una ciutat situada sobre un turó no es pot amagar.” (Mt. 5,14)

En un món que sovint sembla omplert d'ombres i indiferència, és fàcil pensar que la fe cristiana entre els joves és una espurna a punt d'apagar-se. Vivim en una societat molt secularitzada, on la presència de Déu es percep com una cosa llunyana o, fins i tot, innecessària. Molts adolescents i joves senten que parlar de Crist, de la pregària o de la vida cristiana és parlar d'un llenguatge obsolet, que no encaixa en la seva realitat immediata. Però la realitat és que Déu no ha deixat de cridar, i la resposta a la seva crida és manifesta amb coratge i entusiasme per molts joves, també avui.

És cert que les dificultats per viure la fe no manquen: la cultura de la immediatesa, la cerca de plaer sense compromís, la fragilitat de la identitat en un món digital i la manca de referents sòlids generen un terreny difícil. La pràctica religiosa es veu minvada en molts països, especialment a Europa i el desinterès aparent és un repte per a qualsevol evangelitzador. Però la fe cristiana no és una simple xifra; és una experiència viva, una història d'amor que, quan es presenta amb autenticitat, encén el cor jove.

Els exemples son nombrosos. Joves com la beata Laura Vicuña (1891–1904), que va donar la seva vida per la conversió de la seva mare enmig de dolor i adversitat; o el Beat Carlo Acutis (1991-2006), un apassionat per l'Eucaristia que va utilitzar el món digital per propagar la fe; o la germana Clare Crockett (1982-2016), que va deixar una prometedora carrera artística per seguir a Crist amb generositat fins a la seva mort a l'Equador. I també la Venerable Montserrat Grases (1941-1959), Josef Engling (1898-1918), Sandra Sabattini (1961-1984), Thérèse Deshade Kapangala (1975-2002), Pedro Ballester (1996-2018)... i molts més, testimonis que la santedat no depèn de l'edat sinó d'una resposta d'amor a Déu.

El papa Lleó XIV, profundament influït per l'espiritualitat agustiniana, ens recorda que la santedat no és per als perfectes, sinó per a aquells que es deixen estimar per Déu i responen generosament. Inspirat en sant Agustí, ens convida a obrir el cor a la gràcia divina i a la recerca de la veritat interior. Parlar de santedat sense complexos és necessari, especialment per als joves que inicien el camí de la vida.

El que transforma un jove no és una teoria, sinó una trobada amb Déu. Quan Crist es presenta amb alegria i coherència, quan es proposa la vida com a vocació i es dona una formació sòlida, molts joves s'hi llancen amb passió. No tots, és clar, però més dels que imaginem, perquè el cor humà no ha canviat: encara necessita sentit, amor i veritat.

No es tracta d'idealitzar ni d'amagar les dificultats dels joves, sinó de recordar que Déu no espera una edat concreta per actuar. La santedat comença ara, avui, i es construeix en la quotidianitat: en l'estudi, la feina, les amistats i fins i tot en el sofriment. Déu no necessita vides llargues per fer sants, sinó cors oberts.

L'Església té el repte d'acompanyar, formar i confiar, oferint propostes exigents i atractives que parlin de veritat. La mediocritat no convenç, però la santedat sí. Per exemple, tot i que els joves busquen espais oberts i actius, molts també necessiten moments de silenci i de contacte íntim amb Déu. Oferir moments de pregària o adoració eucarística, moments de meditació guiada o confessió accessible. També mostrar que la fe no és un apartat més de la vida, sinó que té sentit en les relacions, els estudis, la feina i els somnis. Reflexions i trobades que ajudin a integrar-ho. Potser, trobar la manera d'impartir sessions de formació amb un llenguatge proper, que no siguin xerrades pesades sinó diàlegs, tallers o catequesis participatives. Convidar testimonis joves que inspirin amb la seva vida. Només son alguns exemples.

Déu segueix cridant. I els joves quan descobreixen que la vida cristiana és una història d'amor amb Crist i no un conjunt de normes, llavors s'entusiasmen. Com deia santa Teresa del Nen Jesús: «Vull passar el meu cel fent el bé a la terra.» Des del cel, aquests joves intercedeixen pels seus contemporanis, i per tots, no perquè siguin només “bons nois” sinó per que siguin sants.

Per una vida bona

JORDI CASTELLET I SALA

*prevere del bisbat de Vic
rector de la parròquia de Calldetenes*

De què serviria tenir-ho tot, fer-ho tot, gaudir de tot, ser capaç de tot, si un hom no és feliç? I si, a fi de comptes, un es perd a si mateix (Lc 9,25) ?

Al terme d'Ogassa, s'ensorra la bonica església romànica de Vidabona, potser com tantes altres que existeixen escampades pel Pirineu. Aquesta fou parròquia fins ben entrat el segle xx, però s'acabà de despoblar quan el temple va rebre un llamp que la va desfer. Abans però, els conservadors del museu episcopal de Vic havien recuperat la talla de la marededéu, que es guarda a la capital osonenca. Un servidor vaig poder ser testimoni el 2014 com s'enfonsava el mur de ponent i de la misteriosa desaparició de la barana del cor, de ferro massís del Ripollès. Com diuen als Pastorets, «no es va perdre per a tothom!»

Santa Maria de la Vidabona era una versió de l'alliberadora de captius, semblant a la Mare de Déu de la Mercè de Calldetenes. Existia la tradició que els presoners alliberats anessin a oferir les seves cadenes trencades a aquella advocació de Maria, allí, als soms sobre Ripoll, veïnat de Sant Julià de Saltor, sota sant Amand, a mig camí de Sant Joan de les Abadesses i en terme de la nòrdica Ogassa.

Nogensmenys, el nostre amic Aristòtil ja va reflexionar i escriure sobre la vida bona. Com ha de viure la bona gent, què significa disfrutar d'una bona vida, comptant amb dues facetes intel·lectuals. Per un costat, va abordar el tema com a biòleg, basant-se en els seus profusos estudis sobre els animals, tota la física que va desenvolupar. Per l'altre costat, i com a bon alumne de Plató, va dedicar-se a pensar sobre la natura de la bondat des d'un punt de vista molt més abstracte i metafísic, més enllà de les coses físiques, materials i comprovables empíricament. Encara però, el Petit Príncep, tan platònic ell, sostindrà que «el més important de la vida esdevé invisible als ulls», com ara l'amor, l'amistat, la bondat, la bellesa, el perdó, la comprensió, la misericòrdia o la pau. No les podem veure passejant pel carrer o pel parc, però en canvi en podem admirar clarament els seus efectes.

Què volem realment de la vida, què li demanem? Què és el més important? Es demana Aristòtil en la seva Ètica a Nicòmac. Què perseguim per si mateix o què desitgem per

algun altre motiu? Els diners, potser? Però aquest no ha de ser considerat sinó un mitjà per assolir el que anhelem, per comprar-ho o permetre'ns-ho: una camisa, uns pantalons, un cotxe o un viatge a la Polinèsia. Els diners no són sinó un bé instrumental, no un fi en si.

En canvi existeixen els béns intrínsecs, quelcom que desitgem per si mateix, perquè és valuós, perquè val per a tothom: l'or, els diamants, el temps, si és que aquest últim es pogués comprar. Si més no es pot estalviar: «fes un bon us del teu temps i el temps serà bo; tu ets el temps, el senyor del teu temps», que afirmava un teòric de la dimensió temporal com fou Agustí d'Hipona (+400). Gandalf ho traduïa així al Senyor dels Anells: «molts es demanen si els seus temps són bons o dolents, però no ens pertoca a nosaltres decidir-ho als qui vivim aquesta època. El que hem de decidir, en tot cas, és què fer amb el temps que se'ns ha atorgat»; un temps únic, irrepetible, que s'escola de pressa, que no obstant ens confia l'oportunitat de deixar la nostra marca indeleble en el món que ens toca de viure.

Ara bé, existeix un bé suprem, quelcom que es pugui aïllar per únic, que tan sols es persegueix per si mateix i no com a mitjà ni com a instrument de res més. Quin és el fi darrer que dona caràcter a tot el que fem, pensem, desitgem i decidim? Aquesta és la pregunta pel sentit que continua projectant Aristòtil des de l'antiguitat als nostres dies. Aquí, un altre pensador modern, el britànic Whitehead (+1947) teòric del déu evolutiu, va formular aquella altra màxima: que la història de la filosofia no deixava de ser una sèrie de comentaris al marge a Plató i Aristòtil. Aquí i ara és el que, una vegada més, estem fent, de la mateixa manera que la física moderna continua sostenint-se en les descobertes eurístiques d'un altre savi de la Magna Grècia com fou Arquímedes (+212 aC), a la Siracusa de la meravellosa Sicília. Encara ressonen avui les seves paraules i les seves fórmules matemàtiques, tant que la darrera entrega d'Indiana Jones, el 2023, el va anar a visitar amb la màquina del temps; perquè ens continua manegant el temps, que se'ns escola sense remei (Ac 20,35).

La felicitat és el bé suprem per a Aristòtil, i per a qualsevol mortal, no? Tots volem viure una vida feliç, tant que sinó, molts prefereixen no viure. La felicitat com a ideal, com a meta, com a horitzó inassolible i alhora experimentable, perquè quan t'hi acostes, s'allunya i, no obstant, tots ens podem fer l'experiència: els humans, éssers per a la plenitud.

Des de la gruta de Lourdes fins al vostre cor

+SERGI GORDO

bisbe de Tortosa

Escric aquestes línies des del santuari de Lourdes (França), on em trobo de peregrinació amb l'Hospitalitat. Santa Bernardette Soubirous, qui va rebre la visita de la Mare de Déu en multitud d'ocasions (diuen els estudis que fins a divuit ocasions), rep de la Senyora una doble missió: «Ves-te'n a dir als sacerdots que es vingui aquí en processó i que es construeixi una capella». I aquí estic, una vegada més.

Bernardette, aparició rere aparició, paraula rere paraula i detall rere detall, comprèn que Déu s'interessa per ella, fent-se pròxim als més pobres, malalts i indefensos, d'aquells als quals el món ignora i exclou. Així es va construir la Gruta des de la qual us faig arribar aquestes línies: amb vosaltres en el més profund de l'ànima, recordant les vostres vides i totes les peticions que m'heu encarregat deixar als peus de la Santíssima Verge de Lourdes.

La santa, nascuda a Lourdes el 7 de gener de 1844 en una família humil de moliners, davant el perill d'empresonar-la, assegurava no tenir por de res, «perquè sempre he dit la veritat». A més, deia: «No estic encarregada de fer-vos-ho creure, estic encarregada de dir-vos-ho.»

Amb un insondable esperit hospitalari, avui, des d'aquí, us tenim a tots i a totes presents. Des del servei, posant al més necessitat abans que a nosaltres; des de la disponibilitat, oferint tot el que tenim en tots els racons on podem ser necessaris; des de la docilitat, acceptant i aprenent tot el que ve de part de Déu i dels germans; des de la constància, complint el servei amb alegria, fins que arribi el moment de tornar; des de la generositat, prestant el nostre cor completament, sense reserves de cap mena, oberts al que l'Esperit bufi; i des del respecte més pur per la persona que acompanyem, amb una dosi incommensurable de delicadesa i tendresa, tant en els gestos, passant pels detalls, com en les paraules.

Bernardette, fidel amant dels malalts, ens deixa un llegat extraordinari en una frase que la Verge li diu en una de les aparicions: «No et farà feliç en aquesta vida, però sí en l'altra». La seva vida, que va estar plena de malalties, sofriments i humiliacions, li va valer per a aconseguir la santedat, realitzant la missió que Déu li va encomanar, acceptant-la amb amor i donant-li un sentit redemptor. Li demano a la Mare de Déu de Lourdes que

aquest propòsit que he viscut durant aquests dies de peregrinació, pugui fer-lo veritat amb vosaltres, estimats diocesans tortosins, tots els dies de la meua vida. Perquè, com li va expressar el bisbe confessor de Bernardette a la santa, quan tots pensaven que no era vàlida per a gairebé res, «la major experiència no ve del que es fa, sinó del que es dona amb amor». Que la Mare de Déu de Lourdes ens protegeixi i ens cuidi sota el seu mantell!

La espada y la cruz

JORDI FIGUERAS JOVÉ

*prevere de l'arquebisbat de Tarragona
rector de les parròquies de Calafell i Cunit*

Fa uns anys vaig veure la pel·lícula de Terence Mallich *La vida oculta*. La crítica m'havia animat a anar al cinema i vaig gaudir del testimoni d'un jove que es va oposar a fer el jurament a Hitler. Això el portà a la mort. La síntesi del testimoni per mi fou quan l'aconsellaven a signar el jurament. Tots li deien que amb aquell petit gest seria lliure. Ell va respondre "ja soc lliure." Son les paraules de Franz Jäger Jägerstätter, un pagès d'Àustria, casat amb tres fills.

Aquest és un dels 10 testimonis que Francesco Comina descriu al llibre «La espada y la cruz», amb el subtítol «Historia de católicos que se opusieron a Hitler».

L'aportació de l'autor ajuda a centrar la visió que es té de la persecució en el III Reich. Certamen que els primers i de manera sistemàtica foren els jueus. Després seguiren altres col·lectius. D'una manera clara hi ha també els cristians com Dietrich Bonhoeffer i els catòlics, especialment joves que sense conèixer-se van oferir un testimoni molt semblant.

Molts d'ells són universitaris, i alguns ells preveres i religiosos. Tots venen d'una tradició ben formada, en alguna associació catòlica com l'Acció Catòlica, que vol frenar l'embat ideològic del nazisme. Alguns han llegit les homilies del bisbe de Münster, Clemens von Galen, l'opositor públic més notable de la jerarquia catòlica. Altres trets és que alguns actuen de manera associativa i també varen albirar les conseqüències del final d'una guerra perduda per Alemanya.

Només uns trets de l'obra:

Els alumnes de la Rosa blanca, representats per Sophie Scholl, cridaven "Europa" somiant la pau i la llibertat.

El prevere Max Josef Metzger es basava en el pacifisme: "No més guerres!"

Franz Jägerstätter experimentant una conversió profunda actuà fins a les últimes conseqüències.

Franz Reinisch es declarà objector de consciència.

Josef Mayr-Nusser tampoc jurà obediència a Hitler.

Maria Angela Autsch, religiosa, fou una bàlsam pels deportats.

Del cercle Klingenberg, Walter Klingenberg posà la seva capacitat intel·lectual per atacar el règim nazi.

A Eva-Maria Buch i Maria Terwiel les mantenia les Benaurances.

Heinrich Dalla Rosa, prevere, s'enfrontà personalment al nou sistema d'educatiu.

Com un epíleg l'autor parla dels 2.000 soldats que s'oposaren conjuntament a fer jurament a Hitler. Foren enviats a lluitar a Rússia.

Joves, homes i dones, preveres i religiosos, laics i pares de família. Sense conèixer-se entre ells els uní la mateixa formació: l'evangeli; la mateixa acció: oposar-se al règim constituït; la mateixa esperança, viure convençuts que el bé sempre triomfa.

Alguns són beatificats, se'ls ha honorat al seus pobles i ciutats, i es publicaren les seves vides i els seus missatges. El llibre acaba amb una extensa bibliografia per aprofundir en la vida i el testimoni dels qui «No van estimar tant la vida que els feu por la mort. Alegreu-vos cels i els qui hi habiteu» (Ap 12, 11-12).